

SANJA GAŠPAROVIĆ

OBAZRIVO S PROSTOROM IZBOR AUTORSKIH TEKSTOVA

SONJA JURKOVIĆ

A CONSIDERATE APPROACH TO SPACE SELECTION OF TEXTS

SONJA JURKOVIĆ

With a collection of texts written between 1990 and 2010, Sonja Jurković marked her forty-year long professional career in architecture, landscape architecture, urban planning, and teaching at the Faculty of Architecture in Zagreb. Eighty selected texts clearly reflect the author's intention to teach her students how to treat space with respect. She favours the ethical approach and aesthetically pleasing architecture well integrated with its surroundings in order to manifest a considerate approach to space which is the underlying message of this monograph. The book contains a series of texts addressing the role of planning in contemporary society from an expert point of view aimed at raising awareness of the importance of urban, physical and landscape planning. The structure of the book reflects the author's consistency in dealing with key issues within the domain of her competence. Thus the majority of texts are dedicated to urban quality of life in Zagreb, a river in a city, specifically the Sava river, Park Maksimir, park heritage, problems related to landscape, and the interventions in landscape, cities, and Istria region.

Hrvatska udruga likovnih umjetnika primijenjenih umjetnosti – ULUPUH
Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet

Str. 376
[21/17 cm, kolor, meki uvez]

Urednica: Sonja Jurković
Recenzenti: Sanja Gasparović, Zlatko Karac
Graficko oblikovanje i priprema: Lidija Novosel
Lektura: Mirjana Ostoja
Prijevod: Lingua – Soft, Zagreb
Tisak: Kerschhoffset, Zagreb

ISBN 978-953-8042-44-7 [Af]
ISBN 978-953-327-152-1 [ULUPUH]
CIP 001007003

Knjiga *Obazrivo s prostorom* jest zbirka stručnih i stručno-znanstvenih članaka prof. dr.sc. Sonje Jurković nastalih u razdoblju od 1990. do 2010. godine. Njome autorica obilježava i zaokružuje svoje djelovanje kao arhitekta i krajobrazne arhitekta, urbanistica i planerke, te kao pedagoginje s četrdesetogodišnjim radnim iskustvom na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Tijekom svoga djelovanja Sonja Jurković nastojala je stvarati i podučavati načine kako se etički te s visokom razinom estetike izražavati u suglasju s okolinom, odnosno kako obazrivo djelovati u prostoru. S tom porukom nastaje i ova monografija – kritički odabir osamdesetak njenih ključnih autorskih tekstova.

Dio radova već je prije objavljen (u knjigama, simpozijским zbornicima, katalogima, časopisima i novinskoj periodici), no u knjigu je uvršten i znatan udio dosad nepubliciranih priloga, primjerice tekstova iz planerskih i znanstvenih studija koji do sada nisu bili dostupni širem čitateljstvu. Tekstovi na stručno utemeljen način problematiziraju ulogu i značenje prostornog planiranja u suvremenom društvu te ističu potrebu jačanja svijesti stručne i šire javnosti o važnosti planiranja za održivi razvoj, kao i neophodnosti očuvanja naslijeđenih prirodnih i stvorenih vrijednosti prostora.

Zbirka tekstova podijeljena je u četiri poglavlja pod ovim naslovima: Ljudi i struka, Prepo-

znavanje prostora, Gradovi i planiranje, Pejzaž i oblikovanje, pa je tako i iz kompozicije knjige vidljiva autorčina dosljednost u bavljenju ključnim temama iz domene njene kompetencije. Ponajviše tekstova posvećeno je urbanitetu Zagreba, rijeci u gradu – osobito Savi, Maksimiru i parkovnoj baštini, problemima pejzaža i zahvatima u krajoliku, te gradovima i prostoru Istre.

Prvo poglavlje objedinjuje refleksije o kolegama iz struke – o njihovim knjigama, izložbama, doprinosu struci i uređenju prostora. Ukupno sesnaest impresija uključuje i osvrt na profesore (Kolena, Marinović-Uzelca, Seissela), kao i na kolege arhitekta i studente.

Drugo poglavlje *Prepoznavanje prostora* donosi autorčina razmišljanja o problemima u prostoru s kojima se susretala u svojem radu u prostornom planiranju. Cilj je većine od četrnaest tekstova podizanje svijesti o važnosti planiranja te osvijetljavanje i poticanje interesa za probleme današnjeg razumijevanja planerskih načela u korištenju prostora, kao i naglašavanje važnosti zajedničkih prostora socijalizacije grada, prisvajanja i oplemenjivanja uređenih prostora te njihova korištenja.

Treće poglavlje *Gradovi i planiranje* većinom se odnosi na Zagreb i rad sa studentima na kolegijima iz Urbanističkog planiranja te zagovara potrebe poboljšanja i osiguranja ekoloških uvjeta, ali i načine kako otvoreni pro-

stori mogu pridonijeti pamćenju prostora i snalaženju u gradu.

Poglavlje *Pejsaž i oblikovanje* ističe potrebu reafirmiranja pejzažnih vrijednosti prostora – teme koja je u doba tranzicije zanemarena, obezvrijeđena i izložena smanjivanju. Dvadeset tekstova posvećenih poglavito parkovima, autorčinoj posebno dragoj temi, donosi poruku da bez prirode, pa i one oblikovane, nema opstanka u uređenome, umjetnom neekološkom okolišu.

Knjiga je istovremeno i svojevrsna kronika urbanizma i prostornog planiranja posljednjih desetljeća, koja se može pratiti kroz aspekt ljudi – značajnih autorskih izložaba koje su svjedok određenog vremena, stručnih projekata/planova/studija koji su obilježili brojne prostore u Hrvatskoj, istraživanja preobrazbi gradova kroz kritike suvremenoga hrvatskog urbanizma i rad sa studentima na AF-u, te kroz afirmiranje pejzažnih vrijednosti prostora – teme koja je još uvijek nedovoljno zastupljena u planerskoj struci, a pogotovo u javnosti.

Knjiga *Obazrivo s prostorom* – zajedno s izložbom crteža, skica, idejnih koncepcija i rješenja, projekata i planova pod nazivom *Pejsažno oblikovanje i opus radova*, održanom u Galeriji ULPUH-a u listopadu 2014. – čini zaokruženu cjelinu: sveobuhvatan prikaz stručnoga rada i širokoga polja interesa Sonje Jurković.